

ЗНАЧАЈАН ПРИЛОГ МЕТОДИЦИ НАСТАВЕ СРПСКОГ ЈЕЗИКА

(Тиодор Росић, *Иманентно-критичке и методичке интерпретације*,
Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина, 2015)

Др Тиодор Росић, универзитетски професор, аутор бројних научних и стручних радова, пред стручну јавност износи нову књигу *Иманентно-критичке и методичке интерпретације*, само двије године након објављивања монографије *Иманентно-методичко тумачење песничког текста*. Обје књиге су из области које се најављују у њиховим насловима и представљају значајан допринос књижевној критици и методици наставе српског језика и књижевности.

У новој књизи, као и у претходној, аутору је својствена усмјереност интерпретације према пјесничком тексту и иманентним методама анализе, а одбацивање вантекстуалног тумачења. Тако се расвјетљавају унутрашња својства пјесничког текста и његови структурни елементи. Аутор, при томе, не поистовјећује анализу и интерпретацију, истичући да „анализа као метод научног истраживања означава рашчлањивање и растављање на саставне делове, а интерпретација тумачење књижевноуметничког текста“.

Књига *Иманентно-критичке и методичке интерпретације* обухвата сљедеће дијелове: *Увод* (стр. 7-11); I дио *Национална књижевност у процесу глобализације* (стр. 11-35); II дио *Тематско-мотивски, жанровски и обликовни аспекти интерпретације песничких творевина*, који се састоји од четири потпоглавља – *Теме, Митопоетика, Жанрови и Поступци* (стр. 35-189); III дио *Лингвостилистички приступ у тумачењу песничког текста* (стр. 189-223); *Закључак* (стр. 223-229); *Напомена* (стр. 229-233) и *О аутору* (стр. 233-234).

¹ brankabrckalo@yahoo.com

Већина текстова у књизи (има их укупно 24) раније је објављена у зборницима и часописима у оквиру пројекта 178014: *Динамика структура савременог српског језика*, који финансира Министарство просвете и науке Републике Србије. Иако су радови разнородни и настајали су различитим поводима, углавном с циљем да се изложе на појединим тематским научним скуповима, а и неким другим поводом, осјећала се потреба да се нађу на једном мјесту јер дају пресјек истаживања овог аутора на пољу иманентно-критичких и методичких проблема.

Према ријечима др Миомира Милинковића, књига „нуди практичарима и тумачима књижевног текста нове методе у реализацији вишег квалитета интерпретације, могућност ефикасније примене интегративних методолошких приступа и наставних поступака и проширује знања, нарочито у области која се бави тумачењем естетске вредности књижевног текста у настави и науци о књижевности“.

У *Уводу* аутор наводи да се у књизи тумаче различити текстови, различитих епоха и жанрова са становишта књижевне теорије, књижевне критике и методике наставе српског језика и књижевности. Циљ књиге је, како аутор потцртава, подстицање стваралачког иманентног осјећања за језик као суштаствену компоненту књижевности и истицање значаја националне књижевности у очувању националног идентитета.

Прво поглавље које носи наслов *Национална књижевност у процесу глобализације* почиње радом *Глобализација*, који се први пут објављује и служи као увод у ову широку тему којом се баве још и радови *Статус српске књижевности у ери глобализације* и *Утицај глобализације на заступљеност националне књижевности у млађим разредима основне школе*. Дакле, у цијелом овом поглављу говори се о статусу националне књижевности и о њеној заступљености у настави у ери глобализације.

У оквиру *другог поглавља* које је најобимније и састоји се од четири потпоглавља, дати су радови који се баве текстовима различитих жанрова из различитих књижевних епоха од прозних творевина Јоксима Новића Оточанина и Илије И. Вукићевића, приповједака Јакова Игњатовића и Григорија Божовића, преко приповједака Антонија Исаковића до савремене српске поезије. Разматра се и улога антологија у обнови србистике, а посебно статус и настава српске књи-

жевности у епоси глобализације. Полазећи од става да је „поништавање моралних вредности традиционалне културе нарочито присутно у негирању епске традиције“, аутор даје заслужено мјесто гуслама и старинским пјесмама о српској прошлости које чувају симболичке представе националне части и достојанства. У приступу савременој поезији аутор се бави проблемима слободе у стваралаштву, моделима и типовима ироничног пјесничког исказа, те космичким темама и мотивима у поезији савремених пјесника.

У *трећем поглављу* заступљен је лингвостилистички приступ у тумачењу пјесничког текста у настави и науци о књижевности. Полазећи од става да је у наставној интерпретацији књижевних дјела више присутно књижевнотеоријско него лингвистичко изучавање, аутор примјерима својих радова даје заслужено мјесто овом другом приступу.

У закључном поглављу аутор изводи закључке до којих је дошао у аналитичком и истраживачком дијелу рада.

Избор тумачених пјесничких текстова у књизи др Тиодора Росића заснован је на естетском критеријуму. Књига је срећан спој књижевне теорије, књижевне критике и методике наставе српског језика и књижевности. Аутор влада савременим научним методама у истраживању књижевних појава, афирмишући унутартекстуални приступ и не испуштајући из вида чињеницу да је свако књижевноумјетничко дјело вишезначна и вишеслојна творевина. Стога ће књига *Иманентно-критичке и методичке интерпретације* унаприједити наставу и науку о књижевности и антиципирати нова истраживања.